

Heterogén egyensúlyok számítása

A feladatok megoldásához használjuk a táblázatban megadott oldhatósági szorzat értékeket

AgCl	$1,56 \cdot 10^{-10}$	BaCO₃	$8,1 \cdot 10^{-9}$	CuS	$8,5 \cdot 10^{-45}$	PbCl₂	10^{-4}
AgBr	$7,7 \cdot 10^{-13}$	BaSO₄	$1,1 \cdot 10^{-10}$	Fe(OH)₃	$1,1 \cdot 10^{-36}$	PbCrO₄	$1,8 \cdot 10^{-14}$
AgCN	$2,2 \cdot 10^{-12}$	CaCO₃	$8,7 \cdot 10^{-9}$	HgI₂	$3,2 \cdot 10^{-29}$	PbI₂	$8,7 \cdot 10^{-9}$
Ag₂CrO₄	$9 \cdot 10^{-12}$	CaF₂	$3,9 \cdot 10^{-11}$	HgS	$4 \cdot 10^{-53}$	Pb(OH)₂	$6,8 \cdot 10^{-13}$
AgI	$1,5 \cdot 10^{-16}$	CaSO₄	$6,1 \cdot 10^{-5}$	MgCO₃	$2,6 \cdot 10^{-5}$	PbSO₄	$1,1 \cdot 10^{-8}$
Ag₂SO₄	$7,7 \cdot 10^{-5}$	Ca(OH)₂	$5,5 \cdot 10^{-6}$	Mg(OH)₂	$1,2 \cdot 10^{-11}$	PbS	$3,4 \cdot 10^{-28}$
AgOH	$1,52 \cdot 10^{-8}$	CdS	$2,6 \cdot 10^{-29}$	Mn(OH)₂	$4 \cdot 10^{-11}$	ZnS	$1,2 \cdot 10^{-23}$
Ag₃PO₄	$1,8 \cdot 10^{-18}$	Cd(OH)₂	$2,45 \cdot 10^{-15}$	PbCO₃	$3,3 \cdot 10^{-14}$	Zn(OH)₂	$1,2 \cdot 10^{-14}$
Al(OH)₃	$3,7 \cdot 10^{-15}$	Cr(OH)₃	$5,4 \cdot 10^{-31}$				

A feladatok megoldása során nem vesszük figyelembe, hogy az oldhatósági szorzatok nem egyforma hőmérsékletre vannak megadva. Egységesen szobahőmérsékletet veszünk alapnak, így a víz ionszorzata is ennek megfelelően 10^{-14} érték.

1., Mennyi az oldhatósága tiszta vízben a következő vegyületeknek?

AgI, AgCl, PbSO₄, BaSO₄, AgOH, Ag₂CO₃, Cd(OH)₂, Ag₂SO₄, Ag₃PO₄, Al(OH)₃, Fe(OH)₃
 ($1,2 \cdot 10^{-8}$; $1,2 \cdot 10^{-5}$; 10^{-4} ; 10^{-5} ; $1,2 \cdot 10^{-4}$; $1,15 \cdot 10^{-4}$; $8,5 \cdot 10^{-6}$; $2,7 \cdot 10^{-2}$; $1,6 \cdot 10^{-5}$; 10^{-4} ;
 $1,9 \cdot 10^{-10}$ mol/L)

2., Mennyi az oldhatósága 0,01 mol/L AgNO₃ oldatban az AgI, AgCl, AgOH, Ag₂CO₃, Ag₃PO₄ vegyületeknek? ($1,5 \cdot 10^{-14}$; $1,56 \cdot 10^{-8}$; $1,5 \cdot 10^{-6}$; $6,2 \cdot 10^{-8}$; $1,8 \cdot 10^{-12}$ mol/L)

3., Mennyi az oldhatósága 0,1 mol/L NH₃ oldatban az AgI, AgCl és AgOH vegyületeknek?
 K_d(NH₃-komplex) = $2 \cdot 10^7$ ($5,5 \cdot 10^{-6}$, $5,6 \cdot 10^{-3}$, $5,5 \cdot 10^{-2}$ mol/L)

4., 100 ml telített Ag₃PO₄ oldat 0,65 mg sót tartalmaz oldva. Mekkora a vegyület oldhatósági szorzata? ($1,57 \cdot 10^{-8}$)

5., 100 ml telített Ag₂CO₃ oldat 3,18 mg sót tartalmaz oldva. Mekkora az oldhatósági szorzata a vegyületnek? ($6,13 \cdot 10^{-12}$)

6., 30 L szobahőmérsékletű vízben 1 g Ag₂CrO₄ oldódik fel. Mekkora az egyensúlyi ionkoncentrációk és az oldhatósági szorzat? ($[\text{CrO}_4^{2-}] = 10^{-4}$ mol/L, $[\text{Ag}^+] = 2 \cdot 10^{-4}$ mol/L, L = $4,1 \cdot 10^{-12}$)

7., 3 g CaCO₃-nak hány %-át tudom feloldani 100 ml vízben? A teljes mennyiség feloldásához mennyi víz szükséges? (0,025%; 405 L)

- 8., 1 g AgOH-nak hány %-a oldódik fel 100 ml vízben? Mennyi víz szükséges a teljes mennyiség feloldásához? (0,15%, 66,7 L)
- 9., A telített Mg(OH)₂ oldat pH-ja 10,346. Mekkora a vegyület oldhatósági szorzata? (5,3*10⁻¹²)
- 10., A telített Al(OH)₃ oldat pH-ja 10,512. Mekkora a vegyület oldhatósági szorzata? (3,7*10⁻¹⁵)
- 11., Mekkora a következő telített oldatok pH-ja : Ca(OH)₂, AgOH, Mn(OH)₂, Cr(OH)₃, Fe(OH)₃ (12,34, 10,1, 9,63, 7,13)
- 12., 10 L telített Pb₃(PO₄)₂ oldatban 1,38 mg oldott anyag van. Még 1,64 g Na₃PO₄-t adunk hozzá, hányad részére csökken az oldhatóság? Mekkora az oldhatósági szorzata? (L=1,5*10⁻³², 206-od részére)
- 13., Hány mg Ca(OH)₂ oldódik fel pH=12,5 NaOH oldatban? (404 mg)
- 14., Hány mg AgOH oldódik 1 L pH=11 KOH oldatban? (18,98 mg)
- 15., 0,02 mol/L CaCl₂ oldatból mekkora pH-n indul meg a Ca(OH)₂ csapadék leválása? (pH=12,2)
- 16., 0,5 mol/L MnCl₂ oldatból mekkora pH-n indul meg a Mn(OH)₂ csapadék leválása? (pH=8,95)
- 17., 0,002 mol/L FeCl₃ oldatból mekkora pH-n indul meg a Fe(OH)₃ csapadék leválása? (pH=2,9)
- 18., Telített CaSO₄ oldat 7,8*10⁻³ mol/L koncentrációjú. Hány g CaSO₄ oldódik fel 1 L 0,1 mol/L K₂SO₄ oldatban? (82 mg)
- 19., Hány mg KCl-ot kell a telített AgOH 10 L-hez adni, hogy megkezdődjön a csapadék leválása? (0,946 mg)
- 20., Leválik-e az Ag₂SO₄ csapadék ha 1 L 0,1 mol/L AgNO₃-hoz 0,2 ml 49 m/m%-os, s=1,380 g/ml kénsavat adunk? (leválik, mert 7,7*10⁻³ mol/L szulfát koncentrációnál indul meg a leválás)
- 21., 200 ml NH₃ oldatban 0,02 mol AgCl-ot tudunk feloldunk. Milyen koncentrációjú az ammónia oldat? K_d(NH₃-komplex)= 2*10⁷ (1,79 mol/L)
- 22., 0,01 mol/L MgCl₂ oldatból mekkora pH-n indul meg a Mg(OH)₂ csapadék leválása? (9,53)